

Onderwerp: Thuiszitters – halfjaarlijkse rapportage

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuille: Onderwijs, Cultuur, Evenementen
Portefeuillehouder: Said Kasmi

Van: Hilde Feddema
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 24bb008010, 24bb008012,
24bb008013, 24bb008015, 25bb001444,
25bb003245
Ons kenmerk: M2411-3535 - 25bo005766

Datum: 2 juni 2025

Aan de commissie
Werk en Inkomen, Onderwijs,
Samenleven, Schuldhulpverlening,
Armoedebestrijding en NPRZ

Beste commissieleden,

In de commissievergadering van 13 november 2024 en de commissievergadering van 16 april 2025 heb ik meerdere toezeggingen gedaan¹. Ook heeft collega-wethouder Achbar een toezegging gedaan naar aanleiding van de bespreking van het rapport 'Hoor mij en zie mij!' van de Kinderombudsvrouw² (25bb001444). In deze brief ga ik graag in op al deze toezeggingen. Tijdens de commissievergadering van 16 april 2025 werd daarnaast duidelijk dat uw commissie behoefte heeft aan meer inzicht in dat wat de gemeente doet om thuiszitten te voorkomen en in de werking van verschillende taskforces (Taskforce Thuiszitters en Taskforce Dekkend Netwerk).

In deze brief ga ik daarom eerst in op de verschillende acties die door de gemeente worden ingezet om de aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp te verbeteren. Om vervolgens een update te geven van de aanbevelingen die de Kinderombudsvrouw heeft gedaan in haar rapport 'Thuiszitters, wie zit ermee?!'³.

Speerpunt NROB

De aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp (AOPJ) is een van de speerpunten uit het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid (NROB). Het doel van dit speerpunt is 'een beter en passender ondersteuningsaanbod voor kinderen/jongeren met een ondersteuningsbehoefte'. In de commissievergadering van 16 april bent u geïnformeerd over de voortgang op dit doel (25bb001779) en de samenwerking met wethouder Achbar en Buijt op dit speerpunt. Het realiseren van een passender ondersteuningsaanbod is een complexe uitdaging aangezien er sprake is van twee systemen: de verplichtingen rond passend onderwijs waar de schoolbesturen uitvoering aan moeten geven vanuit de Wet passend onderwijs⁴ en de Jeugdwet⁵ waar de gemeente uitvoering aan geeft.

¹ Te weten: 24bb008010, 24bb008012, 24bb008013, 24bb008015, 25bb003245.

² [Hoor mij en zie mij! Ervaringen van kinderen en jongeren met een beperking in het dagelijks leven. - Ombudsman Rotterdam-Rijnmond ORR](#)

³ <https://orr.nl/thuiszitters-wie-zit-ermee/>

⁴ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0032176/2018-01-01>

⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/2025-01-01>

Om de (voortgang van de) verschillende taskforces in perspectief te plaatsen, schets ik u eerst hoe deze systemen zich tot elkaar verhouden en wie welke verantwoordelijkheid daarin heeft.

Passend onderwijs

Het doel van de Wet passend onderwijs is dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Ook als zij extra ondersteuning nodig hebben. De Wet passend onderwijs wordt uitgevoerd door de schoolbesturen. Zij dragen zorg voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. Hoe zij dat doen leggen zij vast in hun schoolondersteuningsprofiel dat terug te vinden is op de website van een school. Schoolbesturen zijn ervoor verantwoordelijk om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, een goede onderwijsplek te bieden binnen het reguliere onderwijs waar dat kan. Dit kan ook een plek in het gespecialiseerd onderwijs zijn. Om toegang te krijgen tot het speciaal basisonderwijs of het (voortgezet) gespecialiseerd onderwijs heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. De afgifte van een TLV verloopt via een samenwerkingsverband.

Schoolbesturen werken in dezelfde regio samen in een samenwerkingsverband. In Rotterdam kennen wij onder andere Passend Primair Onderwijs (PPO) Rotterdam en Koers VO. Het samenwerkingsverband heeft eigen wettelijke taken die erop zijn gericht om te zorgen voor een dekkend netwerk van voorzieningen. Het samenwerkingsverband maakt met de schoolbesturen in hun regio afspraken over de manier waarop voor alle leerlingen zo goed mogelijk passend onderwijs wordt georganiseerd en legt deze vast in het ondersteuningsplan. Een ondersteuningsplan heeft een doorlooptijd van vier jaar. Waar deze afspraken gaan over het beleid van schoolbesturen en scholen, zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de uitvoering van deze afspraken. Het bestuur van het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen zijn dus beiden en gezamenlijk verantwoordelijk voor de realisatie van passend onderwijs⁶.

Alle scholen, ook scholen in het (voorgezet) speciaal onderwijs, ontvangen vanuit het Rijk een vast budget (basiskosten) per ingeschreven leerling. Daarnaast krijgt een school via het samenwerkingsverband een deel van het landelijk budget voor (extra) ondersteuning. De samenwerkingsverbanden ontvangen de middelen van OCW voor het realiseren van extra ondersteuning. Ze verdelen dit geld over de scholen in hun regio. Hoe ze dit geld verdelen staat benoemd in het ondersteuningsplan. Dit ondersteuningsplan wordt besproken in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeente en in de ondersteuningsplanraad (die bestaat uit leerkrachten, ouders en jeugdigen) van het samenwerkingsverband, voor het wordt vastgesteld.

In de bijlage van deze brief worden de verschillende verantwoordelijkheden per partij uiteengezet (bijlage 1).

Op weg naar inclusiever onderwijs

De Wet passend onderwijs geldt nu sinds 2014, het idee vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is dat passend onderwijs stapsgewijs wordt opgevolgd door inclusief onderwijs. Het ministerie van OCW heeft als ambitie gesteld dat in 2035 inclusief onderwijs moet zijn gerealiseerd. Deze ambitie vloeit voort uit de verplichting van diverse VN-verdragen.

⁶ <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2025/04/16/rapport-de-staat-van-het-onderwijs-2025>

Inclusief onderwijs gaat een stap verder dan passend onderwijs: inclusief onderwijs is onderwijs waarbij alle kinderen en jongeren dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren⁷.

Om dit mogelijk te maken wordt gestreefd naar een zogenoemde gezamenlijke pedagogische basis met een intensieve samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs en tussen onderwijs en zorg. Met andere woorden: de verschillende domeinen (onderwijs, preventie en jeugdhulp) werken binnen inclusief onderwijs veel nauwer samen. Het liefst in multidisciplinaire teams op een reguliere school. Deze ontwikkeling vraagt om heldere afspraken tussen de schoolbesturen en gemeente over verantwoordelijkheden, eigenaarschap en financiering.

Jeugdwet

De gemeente is verantwoordelijk voor het bieden van een kwalitatief en kwantitatief passend jeugdhulp aanbod. De jeugdhulp wordt via aanbestedingen ingekocht. Het ingekochte aanbod varieert van preventief aanbod tot zware vormen van jeugdzorg en jeugdbescherming. Het hiervoor gehanteerde beleidskader is 'Heel de Stad'⁸. Wethouders Achbar en Buijt informeren uw commissie over de hulp die is ingekocht en op welke manier deze in de stad wordt ingezet.

Doelgroep van de Jeugdwet zijn jeugdigen tot de leeftijd van 18 jaar en hun ouders die ondersteuning nodig hebben, vanwege opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en psychische aandoeningen. Doelen van de Jeugdwet zijn het versterken van het probleemoplossend vermogen van kinderen, jongeren en hun ouders en hun sociale omgeving, preventie en vroegsignalering, het tijdig bieden van de juiste hulp op maat en minder regels voor professionals.⁹ De Jeugdwet regelt ook de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Ontwikkelingen die druk zetten op de route naar inclusief onderwijs

In Rotterdam wordt hard gewerkt aan het realiseren van passend onderwijs en de ambities om inclusiever onderwijs te realiseren. Tegelijkertijd zie ik in de stad zorgelijke ontwikkelingen die druk zetten op het realiseren van passende ondersteuning. Namelijk:

- de grootstedelijke context: in Rotterdam zijn meer scholen met een hoge schoolweging¹⁰ ten opzichte van andere gemeenten. De hogere schoolweging en het personeelstekort zet ook de ondersteuningsstructuur van een school onder druk. De ondersteuningsstructuur bestaande uit een intern begeleider, schoolmaatschappelijk werk en aanvullende ondersteuning kan hierdoor minder goed worden ingevuld, waardoor het lastiger is om een passende plek te bieden aan leerlingen met een hulpvraag;
- uit de nieuwste Staat van het Onderwijs¹¹ worden onderstaande knelpunten aangekaart die ook merkbaar zijn in Rotterdam:

⁷ [Beleidskader](#) 'Met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving', Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2024).

⁸ [Heel de Stad - Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdhulp 2021-2026](#)

⁹ <https://www.nji.nl/impact-maken-met-jeugdbeleid/jeugdwet>

¹⁰ [De schoolweging](#) wordt berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CBS heeft onderzocht welke kenmerken het risico voorspellen op een onderwijsachterstand van een leerling. Hoe hoger de schoolweging, hoe complexer de leerlingenpopulatie en hoe lager de verwachte leerresultaten voor deze school.

¹¹ <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2025/04/16/rapport-de-staat-van-het-onderwijs-2025>

- Het voldoen aan de wettelijke eisen ten aanzien van extra ondersteuning. Bij de steekproefonderzoeken in 2023-2024 kreeg een deel van de scholen een onvoldoende voor de standaarden 'Zicht op ontwikkeling en begeleiding' en 'Pedagogisch-didactisch handelen'.
- het is niet altijd duidelijk uit de schoolondersteuningsprofielen op te maken welke extra ondersteuning scholen kunnen bieden, vooral bij vo-scholen. Deze informatie is nodig om de zorgplicht passend onderwijs te kunnen uitvoeren én ervoor te zorgen dat een leerling op de best passende plek terecht komt.
- handelingsverlegenheid scholen: scholen weten niet altijd hoe ze moeten handelen als het gaat om welbevinden, met name op het gebied van mentale problemen zoals (faal)angst of concentratieproblemen.
- toename in het aantal verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs en (mede daardoor) wachtlijsten voor het gespecialiseerd onderwijs. In Rotterdam zien we dat er vooral wachtlijsten zijn in cluster 3 en 4 van het gespecialiseerd onderwijs. Kinderen en jongeren die meer ondersteuning nodig hebben dan het regulier onderwijs kan bieden moeten nu lang wachten voor ze een plek kunnen krijgen op gespecialiseerd onderwijs. Soms een heel schooljaar. Leerlingen die vanuit een zorgplek weer willen instromen in het gespecialiseerd onderwijs komen ook op deze wachtlijst. In het kader van de route naar inclusief onderwijs is het niet wenselijk om meer klassen te creëren in het gespecialiseerd onderwijs. De reguliere scholen moeten immers in staat zijn kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte te begeleiden. En daarnaast zien we in Rotterdam dat de groei van het gespecialiseerd onderwijs veel financiering kost van de samenwerkingsverbanden. Oftewel dit systeem loopt vast;
- gebrek aan dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen: PPO Rotterdam heeft een herstelopdracht van de inspectie ontvangen ten aanzien van een dekkend netwerk aan onderwijsvoorzieningen.¹² Dat betekent dat onvoldoende wordt voorzien in een zo passend mogelijke plek op een school voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Deze herstelopdracht hangt samen met bovenstaande ontwikkelingen;
- druk op de wijkteams. Binnen verschillende wijkteams zijn er momenteel wachtlijsten, er worden actieve maatregelen genomen om deze zo snel mogelijk te verminderen. De Zorg en Onderwijsspecialisten (ZOS) hebben een wachtlijst van twee en een halve maand. Inmiddels zijn de ZOS medewerkers onderdeel van het expertiseteam van de wijkteamorganisatie, wat heeft geleid tot een betere afstemming tussen wijkteams en ZOS. Door deze samenwerking wordt elkaars expertise beter benut en lukt het steeds vaker de dienstverlening efficiënter te laten verlopen en onnodige overlap te voorkomen.

Wat doen wij in Rotterdam

Gezien de uitdagingen die hierboven worden geschetst zetten wij als gemeente in op het verbeteren van de aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp. De doelen binnen deze opgave worden mogelijk gemaakt door in te zetten op:

1. Het bevorderen van de basis op school:
 - Preventief aanbod van de gemeente meer en efficiënter inzetten;
 - Kennis en kunde van het gespecialiseerd onderwijs en jeugdhulp eerder betrekken/inzetten.
2. Focus op groepsgerichte aanpak in plaats van individuele trajecten;
3. Passende plekken in het regulier en gespecialiseerd onderwijs creëren.

¹² [Rapport PPO Rotterdam](#), Inspectie van het Onderwijs (24 januari 2025)

Aan deze doelen wordt gewerkt via de volgende maatregelen:

1. *Thuiszitters*

Scholen zijn nu niet verplicht om *geoorloofde* thuiszitters te registreren en te melden bij de gemeente Rotterdam. Scholen melden thuiszitters die langer dan vier weken aaneengesloten *ongeoorloofd* afwezig zijn (afwezig zonder geldige reden) wel bij de afdeling Leerplicht van de gemeente Rotterdam. Dit is een klein deel van het werkelijk aantal thuiszittende leerlingen. Een school schakelt de samenwerkingsverbanden in als het gaat om een leerling waar een ondersteuningsbehoefte richting passend onderwijs is. Er is op dit moment geen meldingsplicht voor thuiszitters bij de samenwerkingsverbanden.

In Rotterdam kennen we de Taskforce Thuiszitters. Deze taskforce houdt zich bezig met het terugdringen van het aantal *ongeoorloofde* thuiszitters in de leeftijd van 5 tot 18 jaar. Het gaat hier om de doelgroep kinderen/jongeren die door scholen als ongeoorloofd afwezig worden gemeld bij de afdeling Leerplicht van de gemeente. Deze taskforce zet zich in voor individuele casussen. De gemeente werkt samen met de samenwerkingsverbanden PPO Rotterdam, Koers VO, schoolbesturen en jeugdhulp aan het weer terug naar school krijgen van deze leerlingen. De Taskforce Thuiszitters kan een bindende beslissing nemen over op welke school een thuiszittende leerling moet worden geplaatst als best passende plek. De Taskforce Thuiszitters wordt gedeeltelijk gefinancierd door de gemeente Rotterdam. Het andere gedeelte wordt betaald door de samenwerkingsverbanden PPO Rotterdam en Koers VO. Tijdens de commissiebespreking van 13 november 2024 heb ik de toezegging gedaan u te informeren hoeveel geld de afdeling Leerrecht beschikbaar heeft voor de aanpak thuiszitters (24bb008013). De gemeente Rotterdam betaalt binnen de Taskforce Thuiszitters de kosten die gemaakt worden voor de zaakonderzoeker en de gegevensanalist. Dit is een bedrag van €115.000 per jaar.

2. *Convenant Leerrecht*

Op basis van de ervaringen van het initiatief Acato/Stichting Bloemfleur werd duidelijk dat aanbod van onderwijs en ondersteuning nodig was aan de doelgroep jeugdigen met autisme en normaal tot hoger IQ.¹³ Dit is aanleiding geweest om breder te kijken naar het aanbod in de stad. Zo zijn er in de periode 2019-2021 vijf leerrecht pilots gestart. De ervaringen en inzichten van deze vijf pilots zijn meegenomen in de inkoop lokale jeugdhulp. Dat heeft geleid tot de ontwikkeling van onderwijsgerichte dagprogramma's. Deze zijn bedoeld voor kinderen/jongeren waarvan verwacht wordt dat het volgen van een vorm van onderwijs (op termijn) mogelijk is. De mate waarin, varieert per programma en per kind. Uitgangspunt is dat we voor alle kinderen/jongeren die in potentie het vermogen hebben om van onderwijs te profiteren, het recht op onderwijs willen invullen.

Momenteel wordt door PPO Rotterdam, Koers VO, schoolbesturen en de gemeente gewerkt aan het verder integreren van onderwijs binnen deze programma's via het Convenant Leerrecht. Binnen dit convenant is het streven om afspraken te maken hoe kinderen/jongeren die tijdelijk naar een onderwijsgericht dagprogramma op een zorglocatie gaan de verbinding met het onderwijs houden en de terugkeer naar het onderwijs beter met elkaar te borgen. Scholen hebben tot taak onderwijs te bieden, ook als kinderen tijdelijk niet in de klas aanwezig zijn, zoals op een zorglocatie.

¹³ Meer toelichting op deze ontwikkeling kan gevonden worden in de Collegereactie richting Acato/Stichting Bloemfleur van 17 maart 2025 (25bb001846).

Het uitgangspunt is dat het kind na het programma terugkeert naar school. Het gaat in dit geval namelijk om *leerplichtige* kinderen en jongeren.

3. *Taskforce Dekkend Netwerk*

De Taskforce Dekkend Netwerk is 14 februari 2024 van start gegaan. Deze taskforce is opgericht om de wachtlijsten in het gespecialiseerd onderwijs terug te dringen en om gezamenlijk te werken aan een dekkend netwerk van voorzieningen in Rotterdam. In de Taskforce Dekkend Netwerk wordt samengewerkt tussen de schoolbesturen, samenwerkingsverbanden PPO Rotterdam en Koers VO, jeugdhulpaanbieders, aanbieders van preventief aanbod en de gemeente om doorbraken te forceren en knelpunten boven te halen en gezamenlijk op te lossen. In deze taskforce ben ik in gesprek met alle partijen (waaronder de schoolbesturen) over mogelijke oplossingen (24bb008015) en hoe we die vertalen naar acties. Op 2 december 2024 heeft de Taskforce Dekkend Netwerk een actieplan opgeleverd met daarin acties voor de programmaliijnen verlichten, oplossen en voorkomen (23bo008191).

De Taskforce Dekkend Netwerk richt zich op (de collectieve groep) kinderen/jongeren die op de wachtlijst staan voor het gespecialiseerd onderwijs. Thuiszitters kunnen ook onderdeel zijn van deze wachtlijst, maar zijn niet de enige doelgroep waar de Taskforce Dekkend Netwerk zich op richt. Het kan ook gaan om kinderen/jongeren die alsnog op hun reguliere school blijven, om de tijd te overbruggen totdat ze naar het gespecialiseerd onderwijs kunnen. Wenselijk hierbij is dat zij onderwijs op maat ontvangen en het contact behouden met de school.

Ook zijn innovatieklassen opgericht of in de maak als tijdelijk aanbod binnen het dekkend netwerk. Denk bijvoorbeeld aan de Flexklas op het Scheepvaart- en Transportcollege waar jongeren naar school gaan om te kijken of terugstroom in het regulier onderwijs, in plaats van gespecialiseerd onderwijs, mogelijk is. Ook de Binnenhaven van de Portus Scholengroep is een innovatieklas, waarbij jeugdhulp toegevoegd is aan het onderwijs op een reguliere school en de aansluiting met het reguliere onderwijs blijft bestaan. Kortom, de Taskforce Dekkend Netwerk richt zich op meerdere doelgroepen kinderen/jongeren. Het uitgangspunt is voor elke doelgroep hetzelfde: zorgen voor een passende plek en stappen zetten naar inclusief onderwijs door meer kinderen/jongeren te behouden in het regulier onderwijs. Om kennisdeling tussen gespecialiseerd onderwijs en regulier onderwijs te faciliteren, wordt een Leernetwerk opgericht.

Tijdens de commissievergadering op 20 februari 2025 heeft wethouder Achbar toegezegd de vraag van het lid Tak over het samenbrengen van leefwerelden van kinderen door te geleiden naar mij (25bb001444). Deze vraag werd gesteld naar aanleiding van de bespreking van het rapport 'Hoor mij, en zie mij!' van de Kinderombudsvrouw. Het streven vanuit het NROB is om kinderen en jongeren zoveel mogelijk in het regulier onderwijs te behouden, waardoor verschillende kinderen en jongeren met elkaar in aanraking komen. Concreet dragen onder andere de acties die worden ingezet vanuit de Taskforce Dekkend Netwerk bij aan het samenbrengen van de leefwerelden van kinderen, bijvoorbeeld door innovatieklassen zoals de flexklassen op het STC en de Binnenhaven. Ook wordt door middel van onderwijshuisvestinginitiatieven en het stimuleren van integrale kindcentra geprobeerd leefwerelden dichterbij elkaar te brengen. Tenslotte zijn vanuit de subsidieregeling samenwerking onderwijs, preventie en jeugdhulp drie aanvragen gehonoreerd waarbij het streven is om kinderen/jongeren in het reguliere of gespecialiseerde onderwijs te houden, door de samenwerking tussen de drie domeinen te versterken. Deze subsidieregeling wordt hieronder verder toegelicht.

4. *Stimuleren samenwerking onderwijs, preventie en jeugdhulp*

In 2024 is gewerkt aan een subsidieregeling die de samenwerking tussen het onderwijs en aanbieders van preventief aanbod en jeugdhulp aanbod faciliteert. Hiermee willen wethouders Achbar, Buijt en ik scholen in het regulier en gespecialiseerd onderwijs stimuleren om samen te werken met welzijnsorganisaties en aanbieders van preventieve interventies en jeugdhulp. Deze regeling is in december 2024 gepubliceerd¹⁴ en in het voorjaar van 2025 heeft de toekenning plaatsgevonden. Er zijn in totaal 29 aanvragen binnengekomen voor de subsidieregeling, waarvan 3 aanvragen middelen toegekend hebben gekregen. Met de toekenning van de middelen aan 3 initiatieven is het volledige budget van €150.000 voor kalenderjaar 2025 besteed. De 3 initiatieven die middelen ontvangen, worden gemonitord door onderzoekers van de afdeling Onderzoek en Business Intelligence (OBI) van de gemeente. In deze monitoring wordt bekeken wat succesfactoren en knelpunten zijn in het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende domeinen. Zodra resultaten van de monitor beschikbaar zijn, zullen deze ook worden gedeeld met uw commissie.

Ik ben blij om te zien dat er zoveel animo is voor de subsidieregeling, het sluit aan bij de behoeften in het veld. Om een beter beeld te krijgen van waar scholen precies behoefte aan hebben in de aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp is een analyse uitgevoerd onder alle aanvragen die zijn ingediend.

Vrijwel alle 29 aanvragen hebben tot doel om kinderen met problematiek te behouden in het reguliere of speciale onderwijs of om ze daarnaartoe terug te laten keren. Daarvan kan dus worden geconcludeerd dat die doelen overeenstemmen met het doel van de subsidieregeling. Ook is te zien in de aanvragen dat de plannen zich niet alleen richten op ondersteuning van de kinderen zelf maar ook op de docenten en ouders. Het gaat dan met name om het trainen en informeren van docenten en ouders over gedragsproblemen en/of sociaal-emotionele problemen en hen te helpen daarmee om te gaan. De plannen in de aanvragen richten zich in het algemeen op:

- Vergroten van mentale en/of fysieke weerbaarheid van kinderen;
- (Vroegtijdig) signaleren van gedragsproblemen;
- (Vroegtijdig) signaleren van sociaal-emotionele problemen;
- Implementeren van een trauma-sensitieve aanpak;
- Zelf leren reguleren en omgaan met stressvolle situaties die leiden tot bepaald gedrag;
- Vergroten schoolveiligheid (minder pesten, agressie op scholen);
- Deskundigheidsbevordering van het eigen personeel en ouders.

Eind 2025 zal de subsidieregeling wederom open worden gesteld voor uitvoering van nieuwe initiatieven in kalenderjaar 2026.

5. *Schoolzorgteams*

Op dit moment hebben 121 scholen in het primair onderwijs een schoolzorgteam. In een schoolzorgteam werken de intern begeleider van de school, de schoolcontactpersoon van samenwerkingsverband PPO Rotterdam, de schoolmaatschappelijk werker en een medewerker van het wijkteam samen. De schoolzorgteams zijn een voorbeeld van een (plus)voorziening in de basisondersteuning op de school waarin de gemeente en schoolbesturen in het primair onderwijs nauw samenwerken en afspraken hebben gemaakt over de kwaliteit en bekostiging. De schoolzorgteams worden gefinancierd met middelen vanuit de schoolbesturen en de gemeente. De schoolzorgteams zijn ook onderdeel van het Collegetarget 'schil om de school'.

¹⁴ [Vraag nu aan: subsidie samenwerking met aanbieders preventie en jeugdhulp - Onderwijs010](#)

In de commissievergadering van 16 april 2025 heb ik de toezegging gedaan om een overzicht te delen van de meest voorkomende problematiek bij kinderen die bij de schoolzorgteams komen (25bb003245). Op basis van de registraties van het Schoolmaatschappelijk werk binnen de schoolzorgteams is een overzicht gemaakt van de meest voorkomende problematiek, namelijk:

- Gedragsproblemen en sociaal-emotionele ontwikkeling (bijvoorbeeld straatgedrag, agressie fysiek/verbaal, concentratieproblemen, faalangst, moeite met omgaan met emoties);
- zorgvragen rondom armoede en schulden (armoedeproblematiek, financiële stress in gezinnen, beperkte middelen voor kinderen);
- ouderbetrokkenheid en opvoedondersteuning (laag vertrouwen van ouders in instanties, moeilijkheden in het bereiken en betrekken van ouders, opvoedvragen);
- psychosociale problematiek bij kinderen (problemen thuis zoals huiselijk geweld, verslaving, psychische problemen bij ouders);
- schoolverzuim en leerachterstanden (frequent ziekteverzuim, laatkomen, risico op leerachterstanden);
- taalachterstanden en ontwikkelingsproblematiek (laaggeletterdheid, beperkte taalontwikkeling bij kinderen en ouders);
- problemen rondom veiligheid en gedrag buiten school (invloed straatcultuur);
- multi-problematiek in gezinnen (meerdere problemen tegelijk: schulden, opvoedproblemen, verslaving, psychische klachten).

Vanaf nu zal uw commissie via de onderwijsmonitor van het NROB een update ontvangen van de problematiek waar schoolzorgteams zich mee bezighouden mochten daar grote wijzigingen zichtbaar in worden.

Opvolging aanbevelingen rapport 'Thuiszitters, wie zit ermee?!'

Naast een update van de acties op de opgave aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp, zou ik ook specifiek ingaan op de voortgang van de acties die zijn ingezet op basis van de aanbevelingen van de Kinderombudsvrouw ten aanzien van haar onderzoek naar thuiszitters. Hieronder worden de acties puntsgewijs toegelicht en ook wordt aangegeven hoe ik daar -in gezamenlijkheid met wethouder Buijt- aan werk.

Ik ben positief over wat dit rapport teweeg heeft gebracht en over hoe wij blijvend in gesprek zijn met de Kinderombudsvrouw over de aandachtspunten uit het rapport.

- Registreer ook geoorloofd verzuim

Het beeld dat we nu als gemeente hebben beperkt zich tot de kinderen/jongeren die ongeoorloofd thuiszitten. De gemeente mag de ongeoorloofde thuiszitters registeren, maar de geoorloofde thuiszitters niet. De beslissing of het thuiszitten wel of niet geoorloofd is wordt gemaakt door de school zelf. Er kunnen meerdere redenen zijn waarom ouders kinderen ziekmelden. Het komt voor dat kinderen niet op hun plaats zijn op de school waar ze zitten en/of scholen niet weten hoe om te gaan met een kind (handelingsverlegenheid bij de school). Als een kind vervolgens niet naar school gaat wordt dat door de school geregistreerd als geoorloofd verzuim waardoor het kind niet tot de thuiszitters wordt gerekend, maar het in feite wel is.

Via de Taskforce Dekkend Netwerk werken we samen met de samenwerkingsverbanden en de schoolbesturen aan een monitorvoorstel voor zowel het geoorloofd als ongeoorloofd verzuim om alle onderwijsmissers in beeld te brengen.

Dit vraagt ook om wettelijke aanpassingen, daarvoor ben ik in gesprek met de staatssecretaris Funderend Onderwijs en Emancipatie. Ik heb haar onlangs uitgenodigd in Rotterdam om aan te geven wat nodig is op het gebied van registratie van verzuim en zij heeft een kijkje kunnen nemen bij de Binnenhaven¹⁵. Wegens de ontwikkelingen vanuit het ministerie van OCW waar wij afhankelijk van zijn en alle praktische zaken die uitgezocht moeten worden ten aanzien van het kunnen registreren van al het verzuim (zoals op het gebied van AVG-wetgeving en het samen kunnen brengen van verschillende systemen), kan ik nu nog geen concrete mijlpaal mededelen. Maar ik hoop u hiermee wel een update te hebben gegeven van welke gesprekken ik voer met scholen over de registratie van verzuim, in lijn met de toezegging die ik hierop heb gedaan (24bb008010).

- Zorg voor meer kindcentra waar onderwijs en zorg samen zitten.

Ook dit is een uitgangspunt in het NROB en het Integraal Huisvestingsplan. Er zijn al een aantal integrale kindcentra (IKC's) in Rotterdam of scholen waar onderwijs en zorg intensief en integraal bij elkaar komen, zoals de Wereld op Zuid.

Het ontwikkelen van IKC's vraagt om langetermijnaanpassingen van vastgoed. In de tussentijd wordt gewerkt aan het organiseren van onderwijsgerichte dagprogramma's binnen de school. Op deze manier komen steeds meer onderwijs-zorggroepen op school. Belangrijk aandachtspunt is dat het samenvoegen van onderwijs en zorg onder één dak nog niet direct leidt tot samenwerking. En een bijkomende hindernis is dat we als gemeente alleen financiën ontvangen van het Rijk voor de onderwijs vierkante meters. Deze zijn niet toereikend om onderwijs en zorg te kunnen combineren.

- Geef geen vrijstelling van de leerplicht als de school onvoldoende doet om onderwijs voor een kind mogelijk te maken.

De komende maanden wordt een analyse gemaakt van de kinderen die nu een vrijstelling krijgen. Deze analyse wordt in het najaar van 2025 opgeleverd en gedeeld met uw commissie. De analyse zal meer inzicht geven in de doelgroep die een vrijstelling aanvraagt en of de verstrekking ervan in lijn is met het doel om zoveel als mogelijk leerlingen te behouden voor het onderwijs. Op basis van de uitkomsten van de analyse, wordt inzichtelijk gemaakt welke vervolgacties het meest effectief zullen zijn in het voorkomen van aanvragen waar onderwijs alsnog mogelijk zou zijn en aan welke knoppen we het beste kunnen draaien om dit te bewerkstelligen.

Het blijft ouders echter vrijstaan om een beroep op vrijstelling te doen op het moment dat zij hun kind lichamelijk of psychisch niet in staat achten om onderwijs te volgen. Dit is een recht dat is vastgelegd in de Leerplichtwet. Bij de afgifte van elke vrijstelling wordt altijd een onafhankelijk arts gevraagd de aanvraag te beoordelen.

- Maak een overzicht van het jeugdhulp en onderwijsaanbod, inclusief wachttijden.

Momenteel wordt onderzocht op welke manier het Rotterdamse hulpaanbod (preventie & welzijn, jeugdhulp en jeugdzorg) en de wachttijden beter inzichtelijk gemaakt kunnen worden. De beschikbaarheidswijzer is daarbij één van de opties die onderzocht worden, maar er wordt breder gekeken naar wat het best passend is in de informatiebehoefte die er is. De website www.rotterdam.nl/ikzoekjeugdhulp is recentelijk aangevuld, waardoor meer informatie over het aanbod beschikbaar is. Uitgangspunt van deze aanpassingen was met name een informatiebehoefte bij professionals, voor het maken van een gerichtere verwijzing.

¹⁵ <https://www.ad.nl/rotterdam/duizenden-rotterdamse-kinderen-gaan-niet-naar-school-hier-krijgen-ze-hulp-de-nood-is-hoog~a990083b/>

Er wordt aan gewerkt om naast dit overzicht voor professionals, op onze website goede informatie beschikbaar te stellen voor ouders en jongeren. Hierbij wordt in samenwerking met team Duidelijke Taal gezorgd dat deze informatie op B1 niveau is. Daarnaast zal een jongerenteam van de Brede Raad meekijken naar het concept van de pagina('s) waar deze informatie op zal landen, om deze goed aan te laten sluiten bij de behoeften van de doelgroep. Het is niet mogelijk om een gezamenlijk overzicht met het onderwijsaanbod in te richten. De samenwerkingsverbanden hebben hier een eigen systeem voor (bijv. centrale aanmeldroute) waardoor er niet één overzicht gemaakt kan worden. Dit vraagt om het koppelen van gegevens wat AVG technisch niet kan. Hierbij wordt in eerste instantie gefocust op twee goede overzichten die de juiste informatie bevatten met duidelijke afspraken hoe naar elkaar verwezen kan worden.

- Gebruik niet langer de termen 'zorg voorliggend', 'niet-schoolrijp' en 'daar ben ik niet van'. Toon samenaarschap om alle kinderen een vorm van onderwijs te bieden.

Binnen alle maatregelen en acties vanuit de Opgave Aansluiting Onderwijs, Preventie en Jeugdhulp wordt erop gelet dat deze termen niet meer worden gebruikt. Er wordt nu gesproken over een combinatie van onderwijs en zorg. Hiermee wordt benadrukt dat kinderen/jongeren recht hebben op onderwijs en het doel altijd uitstroom naar (gespecialiseerd) onderwijs blijft, ook als er eerst jeugdhulpaanbod nodig is om daarna weer tot leren te komen.

- Betrek kinderen (en ouders) bij alle kwesties die hen aangaan. Zowel waar het gaat om individuele zaken als om regels en beleid. Doe dat op tijd.

Naar aanleiding van het rapport is gekeken hoe kinderen/jongeren betrokken kunnen worden bij de Taskforce Dekkend Netwerk. Om hier invulling aan te geven is een klankbordgroep ouders opgericht waar ouders gevraagd worden mee te denken en kritisch te reageren op de plannen van de Taskforce Dekkend Netwerk. Daarnaast heb ik de Kinderombudsvrouw gevraagd om mee te denken in het betrekken van kinderen en ouders. Zoals eerder aangegeven zullen wij deze contacten ook benutten om te onderzoeken op welke manier thuiszitters uit een sociaal isolement kunnen worden gehaald (25bb002117).

Er zijn ook enkele aanbevelingen gedaan waar de betrokken wethouders anders mee om gaan. Dit is ook toegelicht in de bestuurlijk reactie van de gemeente op het rapport van de Kinderombudsvrouw (24bb007323). Namelijk:

- Bied ouders een PGB aan voor jeugdhulp die wel direct beschikbaar is, als ingekochte jeugdhulp te lang op zich laat wachten. Maak waar nodig een kostenbatenanalyse om dit te onderbouwen.

Bij de toekenning van een PGB (persoonsgebonden budget) wordt gekeken naar wat het best passend is bij de hulpvraag van de jeugdige. Pas nadat de zorgbehoefte is vastgesteld, wordt gezien welke leveringsvorm daarbij past: ZIN (zorg in natura) of PGB. Het klopt dat aan bepaalde voorwaarden voldaan moet zijn voordat een PGB afgegeven wordt aan ouders of hun eventuele vertegenwoordiger, maar het is onjuist dat wij hier als gemeente vanuit financieel oogpunt op sturen. De voorwaarden die de gemeente stelt, zijn er om de kwetsbare burger te beschermen. Door het kiezen van een gecontracteerde aanbieder houdt de gemeente zicht op onder andere de kwaliteit van de zorg en nakoming van gemaakte afspraken (inclusief gemaakte afspraken met het onderwijsveld zoals in het convenant leerrecht). Indien nodig, kan de gemeente een zorgaanbieder aanspreken en bijsturen.

- Creëer samen met de jeugdhulpaanbieders een doorbraakteam met mandaat op onderwijs én zorg.

Op dit moment bestaat er al een doorbraakteam met doorzettingskracht op het gebied van onderwijs, dit is de Taskforce Thuiszitters. Er zijn gesprekken binnen de gemeente om ook een escalatieroute voor thuiszitters op te zetten die tevens kijkt naar de benodigde jeugdhulp. Hierbij kan echter geen sprake zijn van een mandaat; we kunnen niet stellen dat leerlingen die thuiszitten voorrang krijgen op jeugdhulp ten opzichte van kinderen die misschien juist voorrang moeten krijgen op jeugdhulp, maar die niet thuiszitten. Bovendien is de gemeente vanuit de Jeugdwet niet de enige verwijzer. Huisartsen en jeugdbescherming mogen ook verwijzen.

In de bestuurlijke reactie van de gemeente is aangegeven graag over dit onderwerp verder in gesprek te gaan en te verkennen waar de huidige aanpak voldoet en wat eventuele aanvullende stappen zijn die we kunnen zetten. Ondertussen heeft dit gesprek met de Kinderombudsvrouw plaats gevonden, waarin zij aandacht heeft gevraagd voor de Münchhausenbeweging¹⁶. Bij de Münchhausenbeweging stond centraal dat ketenpartners samen optrekken en zoeken naar een oplossing voor de kwetsbare Rotterdammers. Vanuit de gemeente zal het gesprek worden aangegaan met de oprichters van deze beweging om te onderzoeken of en zo ja, op welke wijze deze inzet van toegevoegde waarde kan zijn om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren met een hulpvraag op het snijvlak onderwijs, preventie en jeugdhulp dat krijgen wat ze nodig hebben.

Ik ga ervanuit dat deze brief meer inzicht geeft in de acties die worden uitgevoerd om de aansluiting tussen onderwijs, preventie en jeugdhulp te verbeteren. Ik besef tegelijkertijd dat er nog veel werk moet worden verzet om alle kinderen en jongeren in Rotterdam een passende (onderwijs)plek te bieden. Samen met alle betrokkenen blijf ik mij hier onverminderd voor inzetten.

Tot slot, met het beschrijven van de stand van zaken van de voortgang op de aanbevelingen van het rapport van de Kinderombudsvrouw, een update te geven van de gesprekken met scholen en schoolbesturen over (de monitoring van) onderwijsmissers, te laten weten hoeveel de afdeling Leerrecht beschikbaar stelt voor de aanpak thuiszitters, het ingaan op het samenbrengen van de leefwerelden van kinderen en een toelichting op de problematiek waar de schoolzorgteams mee aan de slag gaan, stel ik voor deze toezeggingen (24bb008012, 24bb008015, 24bb008010, 24bb008013, 25bb001444 en 25bb003245) hiermee als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Said Kasmi
Wethouder Onderwijs, Cultuur, Evenementen

¹⁶ [Over ons | Munchhausen beweging](#)

Bijlage 1. Verantwoordelijkheden per partij ten aanzien van passend onderwijs

Rijksoverheid

- *Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap*: wetgeving op het gebied van passend onderwijs.
 - o Passend onderwijs (invoering in 2014): alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden. Scholen bieden daarom extra hulp aan leerlingen die dit nodig hebben, zoals bij leer- of gedragsproblemen¹⁷.
 - Met de invoering van passend onderwijs is ook de verplichting ontstaan tot het vormen van regionale samenwerkingsverbanden.
 - En is geregeld hoe de inspectie toe moet zien op de taken en verantwoordelijkheden vanuit de wet passend onderwijs.
 - o Onderwijshuisvesting: de gemeente ontvangt middelen voor het aantal onderwijs vierkante meter. Niet voor het aantal vierkante meters dat nodig is voor extra functies/zorg in de school.
- Daarnaast heeft het ministerie de ambitie uitgesproken om inclusief onderwijs in 2035 te hebben gerealiseerd. Hier is alleen nog geen wetgeving voor en er zijn geen extra/specifieke middelen voor beschikbaar gesteld.
- *Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport*: wetgeving op het gebied van preventie & jeugdhulp (de Jeugdwet, de verantwoordelijkheid voor preventie is verdeeld over meerdere wetten)
 - o In de Jeugdwet is geregeld dat de gemeente zorg moet dragen voor toegang tot doelmatige, effectieve jeugdhulp afgestemd op de behoeften van ouders¹⁸.

Gemeenten

- *Portefeuille Zorg, Ouderen en Jeugdzorg*: organiseren van jeugdhulp. Het totale aanbod dat hieronder valt is uiteengezet in bijlage 3.
- *Portefeuille Welzijn, Samenleven, Sport en Digitale Inclusie*: de inzet van preventieve maatregelen, zoals schoolmaatschappelijk werk. Het totale aanbod dat hieronder valt is uiteengezet in bijlage 3.
- *Portefeuille Onderwijs, Cultuur en Evenementen*: onderwijshuisvesting, acteren op ongeoorloofd verzuim en vrijstellingen (leerplicht) en het voeren van een op overeenstemming gericht overleg met (OOGO) met schoolbesturen en samenwerkingsverbanden.

Schoolbesturen

Taken vanuit passend onderwijs:

- Zorgdragen voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen;
- Maken van een plan (Ontwikkelings Perspectief Plan) voor leerlingen met een hulpvraag;
- Zorgplicht¹⁹: scholen zijn ervoor verantwoordelijk om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, een goede onderwijsplek te bieden;
- Leerlingen die speciale of intensieve begeleiding nodig hebben, kunnen naar het gespecialiseerd onderwijs;
- Alle scholen, ook scholen in het (voorgezet) speciaal onderwijs, ontvangen vanuit het Rijk een vast budget (basiskosten) per ingeschreven leerling. Daarnaast krijgt een school via het samenwerkingsverband een deel van het landelijk budget voor (extra) ondersteuning.

Kortom:

- Onderwijs zorgt voor onderwijs met extra ondersteuning;
- Gemeenten zorgen voor wat daar 'sociaal emotioneel' extra voor nodig is (door de formulering van sociaal emotioneel ontstaat dus een grijs gebied tussen passend onderwijs en zorg).

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

- Een samenwerkingsverband is een samenwerking van reguliere en gespecialiseerde schoolbesturen. In het samenwerkingsverband maken schoolbesturen afspraken over hoe extra ondersteuning in de regio geregeld is en hoe een dekkend netwerk aan voorzieningen kan worden gerealiseerd.
- Deze afspraken moeten worden vastgelegd in de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden.
- De gemeente en samenwerkingsverbanden voeren OOGO over de nieuwe ondersteuningsplannen. Deze plannen horen namelijk afgestemd te worden op het beleidsplan over jeugdhulp van de gemeente en vice versa.
- Samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) voor het gespecialiseerd onderwijs. Alleen met een TLV kan een leerling naar het speciaal basisonderwijs of gespecialiseerd onderwijs.
- De samenwerkingsverbanden ontvangen ook middelen van OCW voor het realiseren van extra ondersteuning. Ze verdelen dit geld over de scholen in hun regio. Hoe ze dit geld verdelen staat benoemd in het ondersteuningsplan.

Inspectie van het Onderwijs

- De inspectie ziet toe op de naleving van de zorgplicht van scholen. De inspectie let hierop tijdens het vierjaarlijks schoolbestuur onderzoek en op basis van signalen.
- De inspectie ziet toe op het functioneren van het samenwerkingsverband.

¹⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/doelen-passend-onderwijs>

¹⁸ <https://www.nji.nl/impact-maken-met-jeugdbeleid/jeugdwet>

¹⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/zorgplicht-en-samenwerken-scholen-passend-onderwijsverantwoordelijkheid-van-de-scholen>

Bijlage 2. Schematische weergave verhouding onderwijs en jeugdhulp

Om de acties binnen de aansluiting onderwijs, preventie en jeugdhulp te duiden is hieronder een schematische weergave te vinden van het aanbod van passend onderwijs en de jeugdwet. Dit is een versimpelde weergave van de werkelijkheid.

Regulier onderwijs	Extra ondersteuning in het regulier onderwijs	Gespecialiseerd onderwijs	Niet-onderwijs locatie
Basisondersteuning op school	Basisondersteuning op school via de ondersteuningsstructuur (de intern begeleider, de schoolmaatschappelijk werker)	Georganiseerd in vier clusters: 1) blinde, slechthorende leerlingen, 2) dove, slechthorende leerlingen of met een taal-spraakontwikkelingsstoornis, 3) lichamelijk gehandicapte en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen (somatisch) en 4) kinderen met psychische stoornissen en gedragsproblemen.	Zoals maar niet beperkt tot: een Kinderdagcentrum, leerboerderij, orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC).
	Passend onderwijs: eventueel extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband via de inzet van een schoolbestuurlijk contactpersoon van PPO Rotterdam en Koers VO	Afhankelijk van het cluster hebben scholen in het gespecialiseerd onderwijs extra expertise in de school, zoals orthopedagogen, verpleging, logopedie en/of fysiotherapie	
(Deels) aanvulling van gemeente		Aanvulling gemeente	
<ul style="list-style-type: none"> Schoolmaatschappelijk werk (SMW) Schoolzorgteams (SZT) Basisondersteuning wijkteams Interventies uit Subsidiekader Jeugdpreventie Wijkaanbod Centrum voor Jeugd en Gezin 	<ul style="list-style-type: none"> Zorgonderwijsspecialisten (ZOS) Eerstelijns hulp wijkteam Specialistische tweedelijns ambulante jeugdhulp (na verwijzing wijkteam) Praktijkondersteuner huisarts (POH) 	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijszorgarrangementen-Specifiek (OZA-S) 	<ul style="list-style-type: none"> Dagprogramma Jonge Kind Onderwijsgericht dagprogramma Ontwikkelingsgericht dagprogramma Residentieel (om- en afbouw gesloten jeugdzorg)

Bijlage 3. Toelichting aanbod gemeente op de aansluiting onderwijs-jeugdhulp

Subsidiekader Jeugdpreventie

Het doel van het Subsidiekader Jeugdpreventie 'Versterken en Voorkomen' is om met subsidies in te zetten op preventie die effectief bijdraagt aan het veilig, gezond en kansrijk opgroeien van de Rotterdamse jeugd.²⁰ Hiermee wordt de beweging naar voren gemaakt van 'zware en dure zorg naar effectieve en gerichte preventie'. Ook stimuleert dit kader betere sturing en monitoring om meer te leren over de effectiviteit van het preventieve aanbod en dus meer te bereiken voor de Rotterdamse jeugd. De interventies die worden gesubsidieerd worden ook aangeboden op scholen en/of zijn beschikbaar voor leerlingen en hun ouders met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van sociaal emotionele vaardigheden of opvoedvaardigheden.²¹

Schoolmaatschappelijk werk

Schoolmaatschappelijk werk (SMW) in Rotterdam is een laagdrempelige en kortdurende voorziening in het po, vo en mbo, die problematiek in de ontwikkeling van leerlingen vroegtijdig kan signaleren en aanpakken. Door in een vroeg stadium leerlingen, ouders en leerkrachten te helpen en te ondersteunen, draagt SMW bij aan het verminderen van psychosociale problemen en het vergroten van de ontwikkelkansen van leerlingen. SMW heeft drie kerntaken en zet vooral in op schoolondersteuning, kortdurende hulpverlening en toeleiding naar andere vormen van hulp. Hierbij is SMW één van de kernpartners in het schoolondersteuningsteam en een essentiële schakel voor de doorverwijzing vanuit scholen naar het wijkteam.

De voorziening SMW wordt door de gemeente en de schoolbesturen samen bekostigd. De schoolbesturen po dragen 19% bij in de kosten (inclusief de extra inzet in de schoolzorgteams), in het vo is dit 65% en in het mbo 50%.

Hieronder volgt het aanbod aan jeugdhulp gericht op onderwijs en/of ontwikkeling²²:

Onderwijszorgarrangementen specifiek

- Doelgroep: Deze ondersteuning wordt geboden op alle scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs cluster 3 en 4, praktijkonderwijs en enkele zorgklassen van mbo-1.
- Aanbod: Het aanbod is gericht op (groepen) leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben voor hun gedrag, zelfredzaamheid of beperking die zij op school ervaren. In acute (veiligheids)situaties kan de zorgmedewerker direct worden ingeschakeld. Het aanbod kan verschillende vormen hebben.
- Traject: De trajecten variëren in duur en intensiteit, afgestemd op de behoefte van de jeugdige.

Dagprogramma jonge kind

- Doelgroep: Dagprogramma het jonge kind is er voor kinderen van 2-6 jaar oud, met (het vermoeden van) een ontwikkelingsachterstand van 1 tot 2 jaar op een of meerdere levensgebieden.
- Aanbod: (talent)ontwikkeling en groei, gericht op meedoen in het 'gewone' leven, een ontwikkelingsachterstand signaleren en aanpakken, schoolse vaardigheden ontwikkelen, een warme overdracht en zachte landing binnen de reguliere opvang of school bevorderen.
- Traject: doorgaans duurt een traject 1 jaar.

Onderwijsgericht dagprogramma

- Doelgroep: Leerplichtige jeugdigen (5 -18 jaar), die als gevolg van psychosociale problemen of gedragsproblematiek uitgevallen zijn op school of op korte termijn dreigen uit te vallen.
- Aanbod: De jeugdige krijgt een combinatie van onderwijs en zorg om te leren en zich te ontwikkelen. Het dagprogramma wordt bij voorkeur op de school van de jeugdige aangeboden. Op dit moment is dit nog vaak op locatie van de aanbieder.
- Traject: varieert van 3 maanden tot 2 jaar.

Ontwikkelingsgericht dagprogramma

- Doelgroep: Jeugdigen (3-18 jaar) die door hun beperking een leerplichtonthefing hebben en die ondersteuning nodig hebben bij hun ontwikkeling om mee te doen in de maatschappij. Daar waar kan wordt hier ook onderwijs aan toegevoegd. Jeugdigen tussen de 3 en 18 jaar, waarbij de diagnose of een ernstig vermoeden van (licht) verstandelijk beperkt is vastgesteld en waarbij nog geen aanspraak is op de Wet Langdurige Zorg met een leerplichtvrijstelling.
- Aanbod: Binnen het ontwikkelingsgerichte dagprogramma krijgt de jeugdige hulp binnen een kinderdagcentrum (KDC). Hier worden hun praktische en cognitieve vaardigheden en hun socialemotionele ontwikkeling gestimuleerd.
- Traject: De intensiteit en duur van een traject is per kind verschillend en afhankelijk van de problematiek. Het wijkteam maakt hiervan een inschatting.

Zorgonderwijsspecialist (ZOS)

De ZOS geeft advies over de inzet van jeugdhulp in het onderwijs. Dit advies is verplicht. Bij jeugdhulp in het onderwijs kan het gaan om eerstelijns hulp (zoals jongerenwerk, Praktijkondersteuner Huisarts, Jeugd, inzet van een jongerencoach en basisondersteuning door het wijkteam) of tweedelijns hulp (zoals hulp bij psychische problematiek). De bedoeling van de hulp is, voorkomen dat een leerling uitvalt uit het onderwijs.

²⁰ [Subsidie Jeugdpreventie 2025 aanvragen | rotterdam.nl](https://www.rotterdam.nl/subsidie-jeugdpreventie-2025-aanvragen)

²¹ [Interventieoverzicht 2025 Subsidiekader Jeugdpreventie - Onderwijs010](#)

²² [Ik zoek jeugdhulp | rotterdam.nl](https://www.rotterdam.nl/ik-zoek-jeugdhulp)